

La publicació de la darrera encíclica del Papa Francesc, *Laudato sí*, ha tingut un extraordinari ressò mediàtic més enllà dels cercles estrictament confessionals. Ha suscitat interès en el moviment ecologista, però també en l'àmbit polític, social i educatiu i reaccions de tota mena.

Per primera vegada, des del començament de la Doctrina Social de l'Església, un pontífex dedica monogràficament una encíclica a la qüestió mediambiental. Joan Pau II i Benet XVI havien explorat la temàtica en els seus respectius magisteris, però el Papa Francesc li ha donat un protagonisme inusitat en dedicar-li la segona encíclica del seu pontificat. Inspirat en el *Càntic de les criatures* de sant Francesc d'Assís, en la filosofia de Pierre Teilhard de Chardin i en la teologia de Romano Guardini, Jorge Mario Bergoglio emfatitza la necessitat de canviar de paradigma, de transformar la nostra mirada i les nostres actituds envers la naturalesa.

La conversió ecològica que proposa neix d'una visió del món com a do i com a organisme viu, com una gran xarxa interconnectada i interdependent, una cosmovisió, aquesta, que emergeix de la noció teològica de creació i, que es tradueix en una ecologia que no solament té com a horitzó de mira la relació harmònica i equilibrada amb els éssers vius (organismes, plantes i animals), sinó que integra també l'ecologia humana, la relació justa i pacífica entre els membres de l'espècie humana. Inclou, doncs, dins de l'ecologia l'exigència de justícia social i de fraternitat, els imperatius de misericòrdia i d'hospitalitat.

En aquest nou número de «Qüestions de Vida Cristiana» ens proposem endinsar-nos en el problema ecològic, tractant de discernir, des de diferents aspectes, la magnitud de la temàtica partint de les dades científiques, però explorant possibles propostes i vies de solució a la devastació mediambiental que està sofrint el planeta.

La terra gemega, expressa Leonardo Boff en un dels seus darrers llibres, més encara, plora, crida d'impotència, perquè no som prou conscients de la magnitud de la tragèdia ecològica ni de les causes que han propiciat la devastació del medi ambient. Hi ha símptomes eloqüents de la desfeta: l'escalfament del planeta, la desertització, la con-

taminació acústica i lumínica, la reducció de la biodiversitat, la pol·lució de rius, mars i oceans, el forat a la capa d'ozó i un llarg etcètera que els ecòlegs denuncien des de fa decennis.

Sense sucumbir al desànim, ni a la moral de derrota, en aquest número de «Qüestions», proposem pautes per transformar la nostra relació amb el conjunt dels éssers vius i aportem experiències concretes reeixides pel que fa a la gestió sostenible d'entorns i contextos.

En la secció *Pensament* podeu llegir quatre articles, que exploren els fonaments i els corrents de l'ecoètica; de la mà de Javierra Aguirre; l'ecosofia de Raimon Panikkar, a partir d'un article de Jordi Pigem, el primer a defensar una tesi doctoral a Catalunya sobre el savi de Taverdet, el nexa entre espiritualitat i religió, obra del monjo de Solius, Jordan Faugier, i el vincle entre ecologisme i religió, articulats pel professor Jordi Giró.

En la secció *Església*, Josep Maria Puigjaner porta a terme una suggerent interpretació de *Laudato sí* i hi ofereix algunes claus de lectura; Josep Manuel Vallejo, franciscà, explora el vincle entre sant Francesc i la naturalesa, i Lluç Torcal, prior de Poblet, exposa la conversió ecològica del monestir de Poblet, un exemple reeixit, reconegut i premiat de sostenibilitat i equilibri.

En l'apartat *Societat*, presentem dues propostes que ens permeten comprendre la gènesi del problema, en l'article de Lluís Recorder, *La sostenibilitat, d'on venim, on som* i *La crisi ecològica global, l'educació ambiental i l'anhel de reconnectar espiritualment amb la Natura*, obra de Josep M. Mallerach, especialista internacional.

La custòdia de la casa comuna, la terra, és un deure que no es pot delegar. És una coresponsabilitat de tots els qui habitem aquest planeta. La crisi ecològica posa més de manifest que mai la necessitat d'una ètica global, perquè el problema que patim no solament afecta una part, sinó el tot, per bé que la causa del desastre ecològic té la seva arrel en l'explotació instrumental que determinades àrees del món perpetren en la naturalesa. La ideologia que nodreix aquesta explotació indiscriminada, el neoliberalisme globalitzat, és qüestionat, criticat pel Papa Francesc com un sistema de pensament que legitima l'exclusió i la injustícia social.

El món global requereix una ètica global. Estem convençuts que l'humanisme cristià pot aportar, dins del conjunt de les propostes vigents, un marc doctrinal sòlid i una sensibilitat que desperti en els ciutadans una espiritualitat ecològica, en paraules del Papa Francesc, que activi valors com la sobrietat, l'austeritat, la gratitud i el sentit de comunió universal i fraterna amb totes les criatures.